

Tabela 4. Badanie kompetencji dziecka 5/6-letniego

Obszar analizy	Elementy analizy	Metoda	Mocne strony dziecka	Słabe strony dziecka	Uwagi	
Funkcje motoryczne	motoryka duża	(np. próby sprawności motorycznej)	adekwatna do wieku	obniżona w stosunku do wieku	(np. opis w jakich czynnościach widać deficyty motoryczne/ /zwiększone napięcie mięśniowe)	
	motoryka mała	(np. próby sprawności motorycznej)	adekwatna do wieku	obniżona w stosunku do wieku	(np. obniżona płynność/precyzja ruchów ręki)	
	lateralizacja	(np. próby lateralizacji)	prawidłowa	skrzyżowana	(np. skrzyżowana w obrębie...)	
	inne funkcje	koordynacja ruchów ciała	(np. wywiad lub obserwacja)	prawidłowa	niska	(np. w jakich czynnościach widać deficyt kordynacji)
		napięcie mięśniowe w dłoni	(np. próby sprawności grafomotorycznej)	właściwe	niewłaściwe	(np. zbyt duże/zbyt małe napięcie)
	inne	(...)	(...)	(...)	(...)	
Funkcje uwagi	uwaga dowolna (na zadaniu)	(np. obserwacja)	prawidłowa	utrudniona	(np. stwierdzono trudności z realizacją podjętych zadań)	
	selektywność uwagi	(np. testy psychologiczne)	właściwa	zaburzona	(np. stwierdzono nieprawidłową selekcję napływających bodźców)	
	koncentracja uwagi	(np. testy psychologiczne, obserwacja)	prawidłowa	występują wahania	(np. stwierdzono zaburzenia zdolności utrzymywania uwagi)	
	inne funkcje	podatność na dystrakty	(np. testy psychologiczne, obserwacja)	prawidłowa	wzmoczona	(np. stwierdzono łatwe rozpraszanie się pod wpływem zewnętrznych bodźców)
		inne	(...)	(...)	(...)	(...)
Funkcje wzrokowo-przestrzenne	pamięć wzrokowa	(np. testy pamięci wzrokowej)	adekwatna lub wysoka w stosunku do wieku	niższa niż przeciętna w stosunku do wieku	(np. wyniki poza normą dla wieku)	
	analiza wzrokowa	(np. testy percepcji wzrokowej)	adekwatna lub wysoka w stosunku do wieku	niższa niż przeciętna w stosunku do wieku	(np. wyniki poza normą dla wieku)	
	synteza wzrokowa	(np. testy percepcji wzrokowej)	adekwatna lub wysoka w stosunku do wieku	niższa niż przeciętna w stosunku do wieku	(np. wyniki poza normą dla wieku)	
	orientacja przestrzenna	(np. próby orientacji przestrzennej)	adekwatna lub wysoka w stosunku do wieku	niższa niż przeciętna w stosunku do wieku	(np. wyniki poza normą dla wieku)	
	inne funkcje	koordynacja wzrokowo-ruchowa	(np. obserwacja, skala kodowanie WISC-R)	adekwatna w stosunku do wieku	obniżona w stosunku do wieku	(np. stwierdzono zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej)
inne		(...)	(...)	(...)	(...)	
Funkcje słuchowo-językowe	pamięć słuchowa	(np. testy pamięci słuchowej)	adekwatna lub wysoka w stosunku do wieku	niższa niż przeciętna w stosunku do wieku	(np. wyniki poza normą dla wieku)	
	analiza słuchowa	(np. testy percepcji słuchowej)	adekwatna lub wysoka w stosunku do wieku	niższa niż przeciętna w stosunku do wieku	(np. wyniki poza normą dla wieku)	
	synteza słuchowa	(np. testy percepcji słuchowej, nie badano)	adekwatna lub wysoka w stosunku do wieku	niższa niż przeciętna w stosunku do wieku	(np. wyniki poza normą dla wieku)	
	inne funkcje	pamięć fonologiczna	(np. testy pamięci fonologicznej)	prawidłowa	obniżona w stosunku do wieku	(np. stwierdzono zaburzenia pamięci fonologicznej)
		słuch fonemowy	(np. testy słuchu fonemowego)	prawidłowy	obniżony w stosunku do wieku	(np. stwierdzono zaburzenia słuchu fonemowego)
inne		(...)	(...)	(...)	(...)	
Rozwój emocjonalny	separacja od rodzica	(np. wywiad, obserwacja)	prawidłowa	utrudniona	(np. opis reakcji w sytuacji separacji z rodzicem)	
	kontrola emocji	(np. wywiad, obserwacja)	adekwatna do wieku	niska w stosunku do wieku	(np. opis stwierdzonych trudności z kontrolą emocjonalną)	
	poczucie bezpieczeństwa	(np. wywiad, obserwacja)	stabilne	zaburzone	(np. widoczna niepewność w nowych sytuacjach, nadmierowe i nieadekwatne do sytuacji reakcje lęku)	
	inne aspekty	reakcja na stres	(np. wywiad, obserwacja)	prawidłowa	nadmierna, nasiloną	(np. opis reakcji dziecka na sytuację trudną/stresową)
		inne	(...)	(...)	(...)	(...)
Rozwój społeczny	przestrzeganie norm i zasad	(np. wywiad)	przestrzega	z trudem przestrzega	(np. opis, jakie normy i zasady łamie)	
	kompetencje społeczne	(np. metody psychologiczne, wywiad)	adekwatne do wieku	niskie w stosunku do wieku	(np. stwierdzono nasiloną nieśmiałość)	
	adaptacja do nowych sytuacji	(np. wywiad)	dobra	utrudniona	(np. występowały trudności z adaptacją do przedszkola)	
	inne aspekty	współdziałanie w grupie	(np. wywiad, obserwacja)	dobre	utrudnione	(np. łatwo wchodzi w konflikty z innymi dziećmi)
		inne	(...)	(...)	(...)	(...)
Rozwój poznawczy	poziom rozwoju poznawczego	(np. testy inteligencji)	adekwatny lub wysoki w stosunku do wieku	niższy niż przeciętny dla wieku	(np. stwierdzono upośledzenie umysłowe/wybitne uzdolnienia)	
	profil zdolności intelektualnych	(np. testy inteligencji)	harmonijny	nieharmonijny	(np. stwierdzono znaczące dysharmonie)	
	poziom rozumowania werbalnego	(np. testy inteligencji)	adekwatny lub wysoki w stosunku do wieku	niższy niż przeciętny dla wieku	(np. wyniki poza normą dla wieku)	
	poziom rozumowania niewerbalnego	(testy inteligencji)	adekwatny lub wysoki w stosunku do wieku	niższy niż przeciętny dla wieku	(np. wyniki poza normą dla wieku)	
	inne aspekty	myślenie pojęciowe	(np. skala podobieństwa WISC-R)	adekwatne lub wysokie w stosunku do wieku	niższe niż przeciętny dla wieku	(np. wyniki poza normą dla wieku)
		operacyjność myślenia	(np. próby eksperymentalne)	adekwatna do wymagań szkoły	niska w stosunku do wymagań szkoły	(np. znaczne opóźnienia w rozwoju operacyjności myślenia)
		pamięć operacyjna	(np. testy pamięci)	prawidłowa	obniżona	(np. stwierdzono zaburzenia pamięci operacyjnej)
inne		(...)	(...)	(...)	(...)	
Rozwój językowy	wymowa	(np. metody logopedyczne)	prawidłowa	wada wymowy	(np. opis charakteru wady wymowy)	
	zasób słownictwa	(np. testy słownikowe, nie badano)	adekwatny lub wysoki w stosunku do wieku	niższy niż przeciętny w stosunku do wieku	(np. bardzo ubogi zasób leksykalny)	
	komunikacyjna funkcja mowy	(np. metody logopedyczne)	adekwatna do wieku	obniżona w stosunku do wieku	(np. występują nasilone trudności komunikacyjne)	
	ekspresyjna funkcja mowy	(np. metody logopedyczne)	adekwatna do wieku	obniżona w stosunku do wieku	(np. ograniczone możliwości wyrażania siebie i swojej wiedzy)	
	inne aspekty	zasób mowy czynnej	(np. test słownikowy)	adekwatny lub wysoki w stosunku do wieku	niższy niż przeciętny w stosunku do wieku	(np. bardzo ubogi zasób mowy czynnej)
		zasób mowy biernej	(np. test słownikowy)	adekwatny lub wysoki w stosunku do wieku	niższy niż przeciętny w stosunku do wieku	(np. bardzo duży zasób mowy biernej)
		inne	(...)	(...)	(...)	(...)
Umiejętności*	pojęcie liczby	(np. skala arytmetyka WISC-R, próby pedagogiczne)	ukształtowane	nieukształtowane	(np. nie rozumie pojęcia liczby)	
	znajomość liter	(np. metody pedagogiczne)	zna litery	nie zna liter	(np. zna część liter, opisać które)	
	inne aspekty	klasyfikowanie	(np. eksperymenty Piageta)	klasyfikuje	nie klasyfikuje	(np. stwierdzono trudności nawet z prostymi zadaniami)
		inne	(...)	(...)	(...)	(...)

*Efekty realizacji podst. programowej wychowania przedszkolnego i wykraczające poza nią.

Opracowanie: mgr Mateusz Wiliński, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 6 w Poznaniu.

Tabela przygotowana na konferencję pt. „Wsparcie procesu diagnozowania i opiniowania problemu gotowości szkolnej dzieci” współfinansowaną ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.